

POSUDEK OPONENTA ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Název práce: Souvislost mezi ukazateli ekonomické stability a blahobytem na základě Misery indexu v rámci analýz vybraných ekonomik

Typ práce: Bakalářská práce

Jméno studenta: Kovala Tomáš

Oponent práce: Doc. Ing. Václav Rybáček, Ph.D.

Práce splňuje zadání	Ano	X
	Ne	
Aktuálnost tématu	Velmi aktuální	
	Aktuální	
	Nadčasové-neutrální	X
	Neaktuální	
Náročnost tématu	Náročné teoreticky i metodologicky	
	Teoreticky náročné	X
	Metodologicky náročné	
	Relativně jednoduché	
Struktura práce	Úplná, logická	X
	Úplná, logicky špatně koncipovaná	
	Neúplná, logická	
	Neúplná, logicky špatně koncipovaná	
Literatura a práce s ní	Originální prameny	
	Aktuální prameny	X
	Zastaralé prameny	
	Aktivně využité, organicky zapracované	X
	Využité pasivně, věcně správně citované	
	Nedostatečně využité	

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Vybavení práce (tabulky, grafy, přílohy)	Optimální množství	
	Postačující množství	
	Příliš četné na úkor textu	X
	Nedostatečné	
	Organicky spojené s textem	X
	Vhodné doplnění textu	
	Formální bez užších vazeb na text	

Vlastní přínos práce	Formulace původních závěrů	
	Formulace závěrů kompilovaných ze zdrojů	X
	Chybí formulace vlastních závěrů	

Další hodnocení:

Autor zvolil zajímavé téma, nicméně k jeho zpracování si dovoluji vyslovit řadu připomínek. Po formální stránce trpí práce řadou nedostatků a je někdy obtížně čitelná (např. strana 11: „Die Fernando J. (2021) Jinými slovy, nesnižuje inflaci ani tempo rostoucích cen, které mohou ...“), obsahuje zbytečně řadu anglických slov opakovaně vnořených do českých vět („exkluduje“, „core inflation“, „bank lending rate“), včetně anglických popisků grafů. Některé použité pojmy neexistují („kupní parita síly“). Jeden graf se v textu vyskytuje dvakrát (grafy 10 a 18 jsou totožné). Významným zdrojem pro práci je portál Investopedia, proč autor nepoužil původní zdroje autorů, např. Keynes? Jako zdroje mnoha grafů jsou uvedeny tabulky umístěné v jiné části textu, což je velmi neobvyklé. Jak tabulky, tak z nich odvozené grafy, mají nějaký původní zdroj (Eurostat, Deloitte). Popisek grafu je na jiné stránce než graf (strany 32 a 33), pro lepší čitelnost by bylo vhodné některé popisky (roky) horizontální osy upravit tak, aby netvořily obtížně čitelnou řadu na sebe navazujících čísel (viz např. graf 6). Po stránce faktické je práce bohužel protkána mnoha nedostatky. V části o inflaci je např. stagflace prezentována jako typ inflace, „typy inflace“ jsou zaměněny za zdroje inflace, na straně 3 autor tvrdí, že nízké úrokové sazby účinně brání inflaci. Tato část není ani terminologicky správně, pod názvem kapitoly „Dělení inflace podle růstu cen“ si v podstatě nelze nic představit. Tempo? Zdroje? Co je myšleno „obsluhou inflace“? Lze činit protiinflační či proinflační opatření, ale nikoli „obsluhovat inflaci“. Autor popisuje např. typy sazeb (repo, lombard, diskont), ale bez jakékoli vazby na diskutovaný problém. Jak tyto sazby mohou ovlivnit inflaci? Proč tedy není zmíněn měnový transmisní mechanismus? Část o inflačním cílení pokračuje ve stejném duchu. Snaha o cenovou stabilitu není definována cílováním inflace (jak uvádí autor), není to o minimalizaci cen (jak uvádí autor), cílováním se centrální banky nezaměřují automaticky jen na jediný cíl (jak uvádí autor), cíl může být i duální, viz FED, centrální banky mění úrokové sazby nikoli podle toho, jaká inflace „je“, ale jaká podle centrální banky BUDE, funkčnost režimu není dána ochotou shodnout se na složení koše (jak uvádí autor), jeho metodika je mezinárodně dána a naplňována statistickými postupy reflektujícími specifika dané země. Atd. Celou řadu námitek lze vznést i k obsahu části popisující HDP. HDP se kvantifikuje pravidelně na čtvrtletní bázi (nikoli „někdy“, jak uvádí autor). HDP nelze ztotožnit pouze s přidanou hodnotou, autor se při ztotožnění HDP a přidané hodnoty odvolává na „základní definici“ (strana 10), aniž by uváděl, na jakou. HDP definičně neodpovídá pouze přidané hodnotě, proto se přidaná hodnota publikuje separátně od HDP. HDP obsahuje statky, které vstupují do výroby dalších statků (viz investice), tvrzení na straně 10 („pokud nejsou použity pro výrobu jiného ...“) je tudíž velmi nepřesné. Zde by bylo třeba se odkázat na obsah definice „finálnosti“ statků a služeb. Autor následně definuje nominální HDP jako součtu „produkce všech různých odvětví“, ačkoli

sám výše definuje HDP jako přidanou hodnotu (produkce minus mezipotřeba). Následující tvrzení, uvedené bez zdroje na straně 11, je vyloženě mylné, pokud autor míní způsob, jak je sledován čtvrtletní a roční růst ekonomiky: „Nominální HDP pak používáme při porovnávání různých čtvrtletí ve stejném roce. Při porovnávání HDP za dva roky nebo více let se používá reálné HDP.“ Jelikož podobných faktických nepřesností je i ve zbytku práce celá řada, dovolím si omezit další výčet jen ilustrativně na pár základních. Výdaje vládních institucí v HDP (G) nejsou o součtu vládní spotřeby a investic, veřejné investice jsou součástí agregátu celkových investic (I), což je jednoduše dohledatelné v metodice. Agregát „I“ tak není součet soukromých investic a dalších kapitálových výdajů, jak tvrdí autor. Žádné „další kapitálové výdaje“ zde nefigurují. Čistý export (NX) není „odečtení celkového exportu od celkového importu“, ale právě naopak. Výstupní přístup je „výrobní metoda“, příjmový přístup je „důchodová metoda“, vzorec 18 není správně, daný vzorec rozhodně nepředstavuje HDP důchodovou metodou, ačkoli je tak autorem prezentován (bez uvedení zdroje). Vzorec pouze naznačuje, ovšem nepřesně, vztah mezi ukazatelem HDP a HND. Analytická část je svoji kvalitou lepší, nicméně i ta trpí mnoha nedostatky, od méně závažných (např. tvrzení, že ČR je převážně proexportní ekonomikou či obtížně srozumitelné tvrzení na straně 34, že „ekonomický propad nebyl zas tak drastický, naopak však měl poměrně dlouhý recesní efekt, kdy v období mezi lety 2009-2013 ekonomika ČR sice oproti ekonomikám Německa či Rakouska mírně rostla, ale stále se však nacházela v recesním období“), až po některá potenciálně závažnější. Především v části o HDP není zcela zřejmá povaha dat v grafech a ve finálních výpočtech. Autor sice prezentuje roční čísla, která ale jsou údajně sezónně očištěná(!) a upravená o kalendářní dny. Nicméně roční data se takto neupravují, sezónnost je záležitostí čtvrtletních či měsíčních ekonomických dat, stejně tak problém počtu kalendářních dnů. Autor by měl tudíž povahu dat vysvětlit. Závěry analýzy jsou velmi vágně formulovány a pohybují se na úrovni základní intuice, včetně validity indexu (autor shrnuje, že záleží na metodice vstupních dat a jejich vývoji). Zajímavá by byla např. diskuze, jaké další ukazatele by mohly být dále zohledněny či zda jsou všechny aspekty blahobytu/kvality života/strádání/atd. vůbec měřitelné. Výsledný dojem z bakalářské práce je tedy velmi rozporuplný, protože celkový záměr je jednoznačně dobrý, originální a přínosný, postup práce je logický, stejně tak konstrukce textu, ale zpracování téma si zasloužilo daleko větší míru preciznosti. Pokud se autor zabývá několika ukazateli, které jsou klíčové pro splnění cíle práce, očekával bych mnohem větší preciznost v popisu a diskusi jejich metodik. Tvrzení z úvodu, že charakteristiku těchto ukazatelů „vedeme na pravou míru“, se v tomto světle jeví jako silně přehnané. Práce trpí opravdu výraznou řadou faktických chyb, včetně bazálních nepřesností a formálních nedostatků, které práci posouvají na hranu obhajitelnosti.

Otázka č. 1 vztahující se k tématu práce:

Je nutně každý růst cen považován za inflační? Je nějak zohledňován růst kvality?

Otázka č. 2 vztahující se k tématu práce:

Autor v práci zmiňuje, že výsledné hodnoty závisí na metodice vstupních dat, kde vidí největší nedostatky např. u HDP či inflace?

Otázka č. 3 vztahující se k tématu práce:

Implikuje Hankeho Misery Index, že deflace je pro ekonomiku prospěšná?

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU

Nárožní 2600/9a, 158 00 Praha 5

Ostatní otázky vztahující k tématu práce:

Výsledné hodnocení	doporučuji k obhajobě	X
	nedoporučuji k obhajobě	

Datum: 24.05.2022

Podpis oponenta práce

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMIE A MANAGEMENTU, A.S.

info@vsem.cz, www.vsem.cz